

بررسی الگوی مقاومت میکروب‌های گرم منفی بیمارستانی با روش E-Test در بخش‌های مراقبت ویژه بیمارستانهای سینا و امام خمینی تهران ۸۳-۸۴

آذر حدادی^{۱*}، مهرناز رسولی نژاد^۲، زهره ملکی^۳، علی احمدی^۳، نداء ضياء بشر حق^۴

۱. متخصص بیماری‌های عفونی و گرمسیری، استادیار دانشگاه علوم پزشکی تهران
۲. متخصص بیماری‌های عفونی و گرمسیری، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تهران
۳. آسیب‌شناس، استادیار دانشگاه علوم پزشکی تهران
۴. پژوهش عمومی

hadadiaz@sina.tums.ac.ir

* نشانی برای مکاتبه: تهران، خیابان امام خمینی، میدان حسن اباد، بیمارستان سینا، تلفن: ۶۶۷۱۶۵۴۶
پذیرش برای چاپ: آذر هشتاد و پنج

چکیده

سابقه و هدف: بیشترًا ز ۲۰٪ از عفونت‌های بیمارستانی در بخش مراقبت‌های ویژه رخ می‌دهد، که منجر به تحمیل بار اقتصادی زیاد، عوارض و مرگ و میر می‌شود. این مطالعه با هدف تعیین فراوانی عفونت‌های شایع بیمارستانی و شناخت الگوی مقاومت میکروارگانیسم‌ها با روش E-Test در بخش‌های مراقبت ویژه انجام گرفت.

روش کار: مطالعه به روش توصیفی - مقطعی از خرداد ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۴ در بخش‌های مراقبت ویژه بیمارستانهای سینا و امام خمینی بر روی ۲۱۶ مورد عفونت‌های بیمارستانی با میکروب‌های کلیسیلا، پسودوموناس، آسینتوباکتر و اشريشیا کلی از ۱۸۶ بیمار انجام شد و الگوی مقاومت با روش E-Test برای ایمی پنم، سفتازیدیم، سپیرومکساسین، سفپیم و سفتریاکسون بررسی شد. یافته‌ها: شایعترین عفونت‌ها سپتی سمی اولیه (۰/۳۴/۶)، پنومونی (۰/۲۷/۶) و سپس عفونت ادراری (۰/۱۵/۷) و شایعترین میکروبها کلیسیلا (۰/۴۲/۳)، پسودوموناس (۰/۲۵/۹)، آسینتوباکتر (۰/۱۲/۶) و E-coli (۰/۱۹/۲) بودند. فعالترین آنتی بیوتیک‌ها به ترتیب: ایمی پنم (۰/۸۵)، سفپیم (۰/۲۳)، سفتازیدیم (۰/۱۸) و سفتریاکسون (۰/۱۰) بود. حساسیت کلیسیلا به ایمی پنم، سفپیم، سپیرومکساسین، سفتازیدیم و سفتریاکسون به ترتیب ۰/۲۰/۷۰، ۰/۹۳/۴، ۰/۹/۹ و ۰/۵ به دست آمد. حساسیت پسودوموناس به ایمی پنم، سفپیم، سپیرومکساسین، سفتازیدیم به ترتیب ۰/۷۳، ۰/۳۲/۴، ۰/۳۱ و ۰/۲۷ به دست آمد. حساسیت آسینتوباکتر به ایمی پنم، سفپیم، سپیرومکساسین، سفتازیدیم به ترتیب ۰/۷۸/۱، ۰/۱۸ و ۰/۱۸ به دست آمد. حساسیت E. coli به ایمی پنم، سفپیم، سپیرومکساسین، سفتازیدیم و سفتریاکسون به ترتیب ۰/۱۹، ۰/۲۲، ۰/۲۵ و ۰/۲۵ به دست آمد. مقاومت به حداقل سه دارو در ۰/۶۶٪ موارد دیده شد.

نتیجه گیری: متساقنه روند مقاومت در حال افزایش است و لازم است در مصرف صحیح داروها دقت و نظارت بیشتری صورت بگیرد.

واژگان کلیدی: عفونت بیمارستانی، مقاومت، حساسیت، آنتی بیوتیک

مقدمه

بیشترًا ز ۲۰٪ از عفونت‌های بیمارستانی در بخش مراقبت‌های ویژه رخ می‌دهد، که منجر به مورتالیتی، مو ریبدیتی و بار اقتصادی خواهد شد. دلیل این افزایش عفونت، مختل شدن دفاع بیماران، استفاده از روش‌های تهاجمی و انواع کاتترها، تماس با آنتی بیوتیک‌های وسیع الطیف و کلونیزاسیون میکروب‌های مقاوم می‌باشد(۱). بیماران در بخش مراقبت ویژه ۷-۵ بار بیشتر از سایر بیماران بستری در جار عفونت بیمارستانی می‌شوند. از جمله ارگانیسم‌های مهم در ایجاد عفونت‌های بیمارستانی با سیلهای گرم منفی هستند که یکی از علل اصلی مرگ و میر بیماران در این بخش می‌باشد(۲). شیوع انواع عفونتها بیمارستانی در مطالعات مختلف فرق دارد. در بررسی در ترکیه روى ۹۳ عفونت بیمارستانی در بخش مراقبت ویژه شایعترین پنومونی (۰/۳۵/۴) و سپس عفونت خون (۰/۱۸/۲).

بیشتر از ۰/۹۱٪ ایمی پنم در بخش مراقبت‌های بیمارستانی دارای مقاومت میکروبی متفاوت بوده است. در مطالعه لهستان میزان حساسیت به ایمی پنم ۰/۸۱٪، سفپیم ۰/۹۵/۵ و سفتازیدیم ۰/۵۸/۴ بوده است(۴). همچنین در مطالعه بزرگ حساسیت پسودوموناس به ایمی پنم ۰/۵۷/۳، آسینتوباکتر ۰/۸۸/۴ و کلیسیلا و اشريشیا کلی ۰/۱۰۰٪ گزارش شده است(۵). بسته به تنوع و تعدد داروهای مصرفی در بخش‌های مراقبت است. همین مسئله ضرورت بررسی الگوی مقاومت میکروارگانیسم در هر مرکز را ایجاد می‌کند. هدف این مطالعه تعیین الگوی مقاومت میکروارگانیسم‌ها گرم منفی شایع عفونت بیمارستانی در بخش مراقبت ویژه با روش E-Test بود.